

Roman Brandstaetter
UPADEK ANIOŁÓW [fragmenty]
(z tomu *Faust zwyciężony*, 1958)

[...]
Czyś widział obraz Breughla? Posłuchaj,
słowami
Postaram się opisać akcję kompozycji,
Niezdarnie, chaotycznie tłumacząc kolory
Na kruche zdania.

Cisza o żółtych płatkach na wiotkiej łodydze
Jest irysem rosnącym nad gęstym moczarem,
Do którego bezwiednie dąży sześciu ślepców
Jak sześć kluczy ciemności. Już za chwilę
przepaść
Otworzy się przed nimi i zacznie się dramat
Ludzi upadających.

Idą przed siebie z wolna, drżąco, po omacku,
Złączeni kosturami, łańcuchem nieszczęścia,
Wcieleni w dotyk, w czujność wąskich palców,
w uszy,
W których czarne demony uwiły swe gniazdo.
Cały świat jest moczarem, jest zasadzką, siecią,
Wszystko może być klęską, co przecina drogę,
Z równą łatwością możesz potknąć się o kamień
Jak o słoneczny promień, bo taki jest los
Ludzi upadających idących przed siebie
Ku łodydze irysu.

Ślepców w rzeczywistości nic z sobą nie łączy
Wbrew kosturom i palcom, którymi pozornie
Są ze sobą złączeni. Przypatrz się uważnie
Ich twarzom i ich ruchom, a wtedy zrozumiesz
Pozory bratnich związków i złudzenie dłoni
Wyciągniętej do brata nad przepaścią dni
Ku łodydze irysu.

Jest faktem oczywistym, że każdy z tych
ślepców
Jest samotną ciemnością i samotnym krokiem,
Ich słowa są samotne i jęki samotne,
I każdy gest ich dłoni jest także samotny.
Upadną pojedynczo, choć idą gromadą,
I zginą pojedynczo, choć idą w szeregu,
Umrą każdy z osobna
Według rachunku nieprawdopodobieństwa,
Który, jak wiemy, nigdy nie zawodzi.

Czego jeszcze pragniesz się dowiedzieć,
Trzcino zbutwiała?
[...]

Stanisław Grochowiak
ŚLEPCY
(wiersze z rękopisów z lat 1973-1976)

Spłoszona woda
Nad nią grozą obłok się zwełni
Pójdziemy obok
Bez nieba
Bez ziemi
Bez kładki nadziei
Tak szliśmy dotąd

Ślepce z płótna Breughla
Jako nas pies
Przywiódł skomleniem
A teraz już my się nie leniem
Z nas wstanie trwoga